

## МОТИВИ

### КЪМ ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № Н-2 от 2020 г. ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОБРАЗЦИ НА ЗАПОВЕД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЗАПОВЕД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ДРУГИ КНИЖА ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАПОВЕДНОТО ПРОИЗВОДСТВО

#### **1. Причини, които налагат приемането на проекта на наредбата**

Със Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ЗИД ГПК), обнародван в „Държавен вестник“ бр. 11 от 2023 г., беше извършена законодателна реформа на заповедното производство, която въведе воденето му като правило в електронна форма. Съгласно чл. 409а ГПК, всички процесуални действия в заповедното производство се извършват в електронна форма и всички актове на съда в производството, включително заповед за изпълнение и изпълнителен лист, се издават в електронна форма, освен когато тази глава изрично предвижда друго. Като алтернатива на електронната форма, законът допуска определени изявления на страните да бъдат извършвани и писмено на хартиен носител. Заявлението и приложенията към него се подават писмено на хартиен носител или по електронен път чрез електронен формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие. Лицата по чл. 50, ал. 5 и чл. 52, ал. 2, с изключение на търговците и лицата, представлявани от адвокат, подават заявления само в електронна форма. (чл. 410, ал. 4 и 5 ГПК). Възражението може да бъде подадено писмено на хартиен носител в който и да е районен съд или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие (чл. 414, ал. 3 и чл. 414а, ал. 2 ГПК).

На основание и в изпълнение на чл. 425 ГПК министърът на правосъдието издава наредба, с която утвърждава образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и другите книжа във връзка със заповедното производство. Издадената от министъра на правосъдието на това основание Наредба № Н-2 от 2020 г. за утвърждаване на образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и други книжа във връзка със заповедното производство (обн. ДВ. бр. 15 от 2020 г.) урежда образци на заявления за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК и по чл. 417 ГПК, образци на заповеди за изпълнение и образци на възражения.

**1.1.** В Министерството на правосъдието е постъпило предложение за изменение и допълнение на утвърдените образци на заявления за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 и 417 ГПК, подготвено от работната група, създадена с Решение по т. 17 от Протокол № 6/10.10.2024 г. на заседание на Пленума на Висшия съдебен съвет (ПВСС). Висшият съдебен съвет е краен получател и отговорен за изпълнение на инвестиция С10.П1 „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ от Плана за възстановяване и устойчивост на Република България.

В изпълнение на Дейност 2 „Надграждане на съществуващите функционалности и създаване на нови функционалности в ЕИСС“ от инвестицията е възложено изпълнение на проект „Проектиране, разработка и внедряване в ЕИСС на модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“. Съгласно техническата спецификация на проекта се предвижда използване на възможностите на информационните технологии за облекчаване на работата на съдиите и съдебните служители чрез автоматизиране на заповедните производства. Изготвянето на проект на заповед за изпълнение следва да бъде чрез използване на предварително зареден в системата шаблон. За целта в системата трябва да бъдат въведени структурирани данни, въз основа на документите, постъпили към заявлението за заповед за изпълнение. При

използване на база данни следва да се възприемат добрите практики за дизайн и взаимодействие с базата данни, в т.ч. да бъдат създадени индекси по определени колони, така че да се оптимизират най-често използваните заявки, да са създадени връзки между таблиците и други. Автоматизирането на заповедните производства налага да бъдат изменени образците на заявления за издаване на заповед за изпълнение с оглед осигуряване на необходимите структури от данни и връзките между тях.

**1.2.** Наред с установената необходимост от създаване на условия за автоматизиране на заповедните производства чрез структуриране на данните в заявленията и връзките между тях, Министерството на правосъдието предлага актуализиране на указанията и допълнителната информация, която се съдържа в образците, утвърдени с Наредба № Н-2 от 2020 г. за утвърждаване на образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и други книжа във връзка със заповедното производство („Наредбата“).

На заявителите е важно да се укаже до кой съд да адресират и как да подадат заявление. Съгласно новото правило на чл. 410, ал. 6 ГПК, въведено със ЗИД ГПК (ДВ, бр. 11 от 2023 г.), заявителите извън тези по ал. 5 може да подадат заявление за издаване на заповед за изпълнение и писмено на хартиен носител в който и да е районен съд, с изключение на заявленията за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10, които се подават в районния съд по настоящия адрес или седалището на заявителя, а при липса на настоящ адрес - по постоянния му адрес. По отношение на заявленията за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 съдът извършва служебна проверка на местната подсъдност и ако прецени, че делото не му е подсъдно, го изпраща незабавно на надлежния съд.

Следва да бъдат съобразени новите положения на ЗИД ГПК (ДВ, бр. 11 от 2023 г.) относно подаването на заявления и възражения писмено на хартиен носител или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие, уредени в чл. 410, ал. 4 и 5, чл. 414, ал. 3 и чл. 414а, ал. 2 ГПК, както и изискванията по чл. 417, ал. 2 и 3 ГПК за представяне на копие или оригинал от документа по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК.

## **2. Нови предложения в правната уредба**

**2.1.** Утвърждават се нови образци на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК (приложение № 1 към чл. 3) и заявление за издаване на заповед за изпълнение по 417 ГПК (приложение № 4 към чл. 5) от Наредбата.

Новите образци на заявления са съобразени с техническите параметри на модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“.

Указанията за попълването на новите образци са изцяло съобразени с измененията, въведени със ЗИД ГПК (ДВ, бр. 11 от 2023 г.). За улеснение на заявителя са предложени възможности за избор на определени данни от задължителните реквизити, което ограничава и риска от грешно въвеждане на текст.

**2.2.** В образците на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК (приложение № 2 към чл. 4) и на заповед за изпълнение на задължение за предаване на движими вещи по чл. 410 ГПК (приложение № 3 към чл. 4) е актуализирана информацията относно възможностите за подаване на заявлението - писмено на хартиен носител до който и да е районен съд или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие.

Като допълнително улеснение за длъжника са прецизирани указанията относно подаване на двата вида образец на възражение – възражение по чл. 414 ГПК и чл. 414а ГПК.

Включена е информация за задължението на длъжника да уведомява съда при промяна на адреса за, съобщен по делото и неговите последици съгласно чл. 41 ГПК. Изпълнението на задължението за уведомяване е важно условие за надлежното упражняване на процесуалните права на страните в производството, както и за бързината и ефективността на процеса.

С оглед въвеждането на електронната форма на заповедта за изпълнение предлага се изменение на реквизита относно подписването - заповедта е подписана с квалифициран електронен подпис от районен съдия.

**2.3.** Актуализирана е информацията относно начина на подаване на възражение срещу заповед за изпълнение съгласно чл. 414а, ал. 2 ГПК в образците на Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК (приложение № 5 към чл. 6) и на Заповед за изпълнение на задължение за предаване на вещи въз основа на документ по чл. 417 ГПК (приложение № 6 към чл. 6).

Уточнено е, че към заповедта следва да се приложи копие от документа, въз основа на който е издадена заповедта и задължението на съдебния изпълнител да изпрати незабавно до съда по електронен път копие от съобщението за връчените на длъжника документи (чл. 418 ал. 6 ГПК).

Допълнена е информацията относно възражението, че не се дължат разноски в хипотезата на чл. 414а, ал. 3 ГПК.

С оглед въвеждането на електронната форма на заповедта за изпълнение предлага се изменение на реквизита относно подписването - заповедта е подписана с квалифициран електронен подпис от районен съдия.

**2.4.** В приложение № 7 към чл. 7 и приложение № 8 към чл. 8 са предложени изменения и допълнения относно възможностите за подаване на заявления на хартиен носител до който и да районен съд или в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие.

**2.5.** Предвидено е наредбата да влезе в сила от 1 юли 2025 г. с оглед на влизане в сила от същата дата на разпоредбите на ЗИД ГПК (ДВ, бр. 11 от 2023 г.), въвеждащи воденето на заповедното производство като правило в електронна форма.

### **3. С приемането на проекта на Наредбата се цели:**

1. Улесняване на достъпа до правосъдие на гражданите и бизнеса чрез създаване на условия за стандартизиране на попълването на заявления за издаване на заповеди за изпълнение чрез използване на информационните технологии;

2. Усъвършенстване на образците на книжа в заповедното производство, проведено в електронна форма.

### **4. В резултат от прилагането на Наредбата се очакват следните резултати:**

1. Автоматизиране на процеса по разглеждане на заявления за издаване на заповеди за изпълнение и ограничаване на риска от технически грешки и пропуски при обработването им;

2. Намаляване на разходите на време и човешки ресурси при подаването, обработването и произнасянето по заявления за издаване на заповеди за изпълнение.

### **5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба**

За изпълнение на предложения акт не са необходими финансови средства.

## **6. Други**

Проектът на наредба не съдържа разпоредби, въвеждащи в българското законодателство норми на правото на Европейския съюз.

Проектът не съдържа разпоредби, свързани с въвеждане на регулаторни режими.

На основание 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-2 от 2020 г. за утвърждаване на образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и други книжа във връзка със заповедното производство (обн. ДВ. бр. 15 от 2020 г.) следва да бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 30-дневен срок за предложения и становища.